

EU DIREKTIVA O KAMATAMA NA ŠTEDNJU (Direktiva 2003/48/EZ)

Opće informacije

Republika Hrvatska kao država članica EU obvezna je od 1. srpnja 2013. razmjenjivati podatke s drugim državama članicama o isplaćenim kamatama na štednju fizičkim osobama državljanima jedne od država članica EU. **Automatska razmjena informacija o isplaćenim kamatama** na štednju propisana je **Direktivom Vijeća 2003/48/EZ od 3. lipnja 2003. o oporezivanju dohotka od štednje isplaćenog u obliku kamata** (Službeni list L 157, 26. 06. 2003. ; u daljnjem tekstu : Direktiva). Direktiva je **prenesena u Opći porezni zakon, glava IX** (Narodne novine, broj 147/08, 18/11, 78/12, 136/12 i 73/13 ; u daljnjem tekstu : OPZ

Osim država članica EU, Direktiva se odnosi i na tri britanska krunska područja (Guernsey, Otok Man i Jersey) i devet ovisnih ili pridruženih područja Kraljevine Nizozemske ili Ujedinjenog Kraljevstva (Aruba, Curacao, Sint Maarten, karipski dio Nizozemske, Anquilla, Britanski Djevičanski otoci, Kajmanski otoci, Montserrat, otoci Turks i Caicos) te na države ne članice s kojima je EU potpisala sporazume. (Švicarska federacija, Republika San Marino, Kneževina Andora, Kneževina Lihtenštajn i Kneževina Monako).

Cilj Direktive je omogućiti stvarno oporezivanje dohotka od štednje isplaćenog u obliku kamata u državi članici gdje je stvarni korisnik kamata rezident, sukladno poreznim propisima te države.

Da bi se proveo cilj Direktive sve države članice moraju osigurati obveznu automatsku razmjenu informacija o prekograničnim isplatama kamata u okviru EU. U tom smislu, isplatitelji kamata imaju ključnu ulogu u prikupljanju i dostavi informacija nacionalnom nadležnom tijelu. Isplatitelji kamata su najčešće kreditne i financijske institucije ali se kao isplatitelji mogu pojaviti i drugi subjekti. **Hrvatski isplatitelji kamata obvezni su dostaviti podatke Poreznoj upravi.**

U smislu Direktive, o prekograničnim isplatama kamata se radi kada isplatitelji kamata čije je sjedište u jednoj državi članici isplaćuje kamate na štednju stvarnom korisniku kamata-fizičkoj osobi čije je prebivalište u drugoj državi članici ili kamate na štednju isplaćuje subjektu-posredniku u lancu isplate, čije je sjedište u drugoj državi članici odnosno odnosno ako jedan ili više imatelja udjela u tom subjektu imaju prebivalište u drugoj državi članici.

Isplatitelji kamata sa sjedištem u Republici Hrvatskoj obvezni **su Poreznoj upravi do 31. ožujka** tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu, **dostaviti propisane podatke o isplatama kamata**. Podaci se dostavljaju **elektroničkim putem u propisanom formatu**.

Obveze isplatitelja kamata (najčešće su to banke);

- utvrditi tko je stvarni korisnik kamata,
- utvrditi identitet i rezidentost fizičke osobe koja je stvarni korisnik kamata,
- utvrditi tko je isplatitelj kamata,
- utvrditi koji se subjekt smatra isplatiteljem po primitku,
- utvrditi što se smatra kamatom,
- prikupiti minimum informacija koje se razmjenjuju,
- utvrditi obvezu izvješćivanja o isplaćenju kamati (*prema Poreznoj upravi*)

- provesti rokove dostave podataka,
- primijeniti informatičko rješenje za dostavu podataka.

Osim automatske razmjene informacija, tijekom prijelaznog razdoblja, **dvije države članice EU, Austrija i Luksemburg** (*Belgija je od 1. siječnja 2010. prešla na automatsku razmjenu informacija*), **primjenjuju obustavu poreza po odbitku na isplate kamata**. Od 1. lipnja 2011. ta stopa iznosi 35%. Prihod od poreza po odbitku Austrija i Luxemburg dijele na slijedeći način: zadržavaju 25% prihoda a 75% prihoda prenose državi članici gdje stvarni korisnik ima prebivalište. Obveza obračuna, obustave i uplate poreza po odbitku tereti isplatitelja kamata. Ako **fizička osoba ne želi da se primijeni porez** po odbitku, **u obvezi** je nadležnim tijelima **Austrije i Luksemburga pravovremeno predložiti potvrdu o rezidentosti radi u cilju neobustavljanja poreza po odbitku u ovim državama** i informaciju o pristanku na dostavu podataka državi rezidentnosti.

DEFINICIJE OSNOVNIH POJMOVA

Stvarni korisnik kamata

Stvarni korisnik kamata je fizička osoba rezident druge države članice u čiju korist je isplaćena kamata ili joj je osigurana isplata kamate.

Međutim, u određenim slučajevima fizička osoba nerezident kojoj je isplaćena kamata, **ne smatra se stvarnim korisnikom kamate** ako je isplata osigurana u korist :

- **pravne osobe**, ili
- **subjekta čija se dobit oporezuje** prema načelima za oporezivanje trgovačkih društava,
- **subjekta za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire** sukladno posebnom propisu: UCITS,
- subjekta –isplatitelja po primitku. U tom slučaju fizička osoba koja prima kamatu ili kojoj je isplata kamate osigurana mora gospodarskom subjektu koji isplaćuje kamatu dostaviti ime, prezime i adresu subjekta kome će kamata biti isplaćena, a gospodarski subjekt dostavlja istu informaciju Poreznoj upravi,
- druge fizičke osobe koja je stvarni korisnik, te isplatitelju kamate priopćava ime i prezime i adresu toga stvarnog korisnika. Ako isplatitelj nema tu informaciju niti bilo koji drugi element na osnovu kojeg bi identificirao stvarnog korisnika kamate, fizička osoba koja djeluje u njegovo ime smatrat će se stvarnik korisnikom.
(čl. 197. OPZ-a/čl. 2. Direktive)

Identitet i rezidentost stvarnog korisnika

Isplatitelj kamate je obvezan utvrditi identitet i rezidentnost stvarnoga korisnika.

Identitet stvarnoga korisnika sastoji se od njegova imena, prezimena, adrese i ako postoji, poreznoga identifikacijskog broja koji je za porezne svrhe dodijelila država rezidentnosti. **Identitet se utvrđuje na temelju putovnice ili službene osobne iskaznice.** Ako adresa stvarnog korisnika nije navedena u putovnici ili službenoj osobnoj iskaznici tada se ona utvrđuje na temelju nekog drugog dokumentiranog dokaza o adresi stvarnog korisnika. Ako porezni identifikacijski broj nije unesen u putovnicu, službenu osobnu iskaznicu ili u neki drugi dokumentirani dokaz o rezidentnosti, koji za porezne svrhe predočuje stvarni korisnik, identitet stvarnog korisnika nadopunjava se pozivanjem na datum i mjesto rođenja stvarnoga korisnika koji se uzima iz putovnice ili službene osobne iskaznice. (čl. 198. st. 2 i 3/čl. 3. st. 2. Direktive)

Nadalje, isplatitelj utvrđuje i rezidentnost stvarnog korisnika kako bi se informacije mogle dostaviti nadležnoj državi članici. Rezidentnost se utvrđuje na temelju podataka o adresi stvarnog korisnika. Smatra se da je stvarni korisnik rezident one države u kojoj ima stalnu adresu.

Podaci o rezidentnosti utvrđuju se na temelju putovnice ili službene osobne iskaznice ili u slučaju potrebe, na temelju dokumentiranog dokaza što ga predochi stvarni korisnik, a prema postupku kako slijedi: **ako se fizička osoba** čija se rezidentnost utvrđuje na temelju putovnice ili službene osobne iskaznice koju je izdala država članica, **izjasni kao rezident treće države,**

rezidentnost se utvrđuje na temelju **dokaza o poreznoj rezidentnosti** koju je izdalo nadležno tijelo treće države, a koju fizička osoba navodi kao državu rezidentnosti. Ako se ne predoči dokaz o poreznoj rezidentnosti, država koja je izdala putovnicu ili drugi službeni identifikacijski dokument smatra se državom rezidentnosti. (čl 198. st. 4. i 5.OPZ-a/čl, 3. st. 3. Direktive)

Isplatitelj kamata

Isplatiteljem kamata smatra se svaki gospodarski subjekt koji isplaćuje kamatu ili osigurava isplatu kamate za izravnu korist stvarnog korisnika kamate bez obzira da li je gospodarski subjekt ujedno i dužnik kamate ili je samo subjekt koji je imenovan od strane dužnika ili stvarnog korisnika isplatiti kamatu izravno ili osigurati isplatu kamate za izravnu korist stvarnog korisnika. (čl. 199. OPZ-a/čl 4.st.1. Direktive)

Status isplatitelja se stječe u trenutku isplate kamata. Lanac isplate kamata započinje isplatom kamata od strane dužnika a završava kada stvarni korisnik primi kamate.

U lancu isplate moguće je sudjelovanje velikog broja različitih gospodarskih subjekata i subjekata općenito. Međutim, u najvećem broju slučajeva isplatitelji pa samim tim i obveznici izvješćivanja o isplaćenju kamati su kreditne i financijske institucije.

Isplatitelj kamata po primitku

Iako se u lancu isplate mogu pojaviti brojni sudionici sukladno odredbama Direktive, **bitno je utvrditi tko je u smislu Direktive isplatitelj kamata koji zapravo podliježe obvezi izvješćivanja.**

U lancu isplate pojavljuju se određeni subjekti, tzv. isplatitelj po primitku (najčešće su to razni oblici udruživanja između dvije ili više fizičkih osoba i obično nisu u registru poreznih obveznika). Isplatitelj po primitku zapravo je svaki subjekt koji ima sjedište u državi članici a kojemu je kamata isplaćena ili isplata kamate osigurana za izravnu korist stvarnog korisnika (u ime i za račun) s prebivalištem/ stalnom adresom u drugoj državi članici. **Isplatitelj po primitku javlja se u ulozi posrednika u lancu isplate a status isplatitelja po primitku stječe u trenutku zaprimanja kamata ili osiguranja isplate istih.** (čl. 200. st.1. OPZ-a/čl. 4. St. 2 Direktive)

Međutim, **subjekt se neće smatrati isplatiteljem po primitku u slijedećim slučajevima :** (čl. 200. st. 2. OPZ-a/čl. 4. st. 2. Direktive)

- subjekt je pravna osoba, ((osim u pravnoj osobi u Finskoj: *avoin yhtiö (Ay) i kommandiittiyhtiö (Ky)/öppet bolag i kommanditbolag u Švedskoj: *handesbolag (HB) i kommanditbolag (KB)*).*
- prihodi subjekta se oporezuju prema načelima za oporezivanje trgovačkih društava ili
- subjekt posluje kao UCITS.

Učinci izbora statusa subjekta tipa UCITS

Subjekt- isplatitelj po primitku može odabrati mogućnost da ga se za potrebe provedbe Direktive smatra UCITS-om, pod uvjetom da gospodarskom subjektu koji mu obavlja ili osigurava isplatu kamata dostavi službenu potvrdu izdanu od strane države članice u kojoj ima sjedište. (čl. 200. st. 5. OPZ-a/čl. 4. st. 3. Direktive).

U navedenom slučaju, subjekt je u obvezi pribaviti potvrdu od nadležne ispostave Porezne uprave. Porezna uprava izdaje potvrdu o statusu UCITS-a najkasnije u roku od dva mjeseca od dana zaprimanja zahtjeva. (čl. 200. st. 6. OPZ-a)

Na osnovu potvrde kojom se dokazuje status subjekta tipa UCITS, gospodarski subjekt koji isplaćuje kamate subjektu-isplatitelju po primitku, oslobođen je od obveze dostave informacija Poreznoj upravi. Subjekt-isplatitelj po primitku, kojem je dodijeljena potvrda kojom se ostvaruje status subjekta tipa UCITS, zapravo postaje isplatitelj kamata (klasični isplatielj) u trenutku isplate kamata stvarnom korisniku.

Što se smatra kamatom

Predmet razmjene informacija odnosi se na primitke od kamata na štednju propisane Direktivom ;

- a) kamate isplaćene u gotovini ili uplaćene na račun, vezano uz tražbine svake vrste, bez obzira na to jesu li te tražbine osigurane zalogom i bez obzira na to nose li pravo sudjelovanja u dobiti dužnika, a posebno prihod od državnih vrijednosnih papira i prihod od obveznica ili zadužnica, uključujući premije i nagrade u svezi s tim vrijednosnim papirima, obveznicama i zadužnicama. Zatezne kamate zbog kašnjenja u plaćanju ne smatraju se kamatom,
- b) obračunate ili kapitalizirane kamate pri prodaji, reotkupu ili otplati tražbina iz točke a) ovoga naslova,
- c) primici od kamata koje su isplaćene izravno ili putem subjekata-isplatitelja po primitku, a koje je raspodijelio:
 - UCITS,
 - subjekt koji koristi mogućnost da se s njim postupa kao s UCITS-om na temelju službene potvrde o stjecanju statusa UCITS-a
 - subjekt za zajednička ulaganja osnovan izvan područja Europske unije;
- d)) prihodi ostvareni pri prodaji, reotkupu ili otplati dionica ili udjela od izravnih ili neizravnih ulaganja u dolje navedenim subjektima, ako oni izravno ili neizravno putem drugih dolje navedenih subjekata za zajednička ulaganja ili subjekata investiraju više od 25% njihove imovine u tražbine navedene pod točkom a) ovoga naslova:

– UCITS,

– subjekt koji se smatra UCITS-om, i to na temelju potvrde ([članak 200. stavka 5. OPZ-a](#))

– subjekt za zajednička ulaganja osnovan izvan područja Europske unije. ([članak 201. stavak 1 točka 4. OPZ-a](#) [članak 6. stavak 1 točka d\) Direktive](#))

Ako isplatitelj nema informacije o prihodima na osnovu ulaganja putem subjekata za zajednička ulaganja odnosno o udjelu isplaćenih kamata u prihodima, isplaćenom kamatom smatra se ukupan iznos prihoda.

Ako isplatitelj nema informacije o postotku udjela imovine uložene u tražbine ili u dionice ili udjele navedene pod točkom d) ovoga naslova, smatra se da je taj postotak iznad 25%. Ako isplatitelj ne može utvrditi iznos prihoda koji je stvarni korisnik ostvario, smatra se da iznos prihoda odgovara iznosu prihoda od prodaje, reotkupa ili otplate dionica ili udjela.

Ako su kamate navedene pod točkom a) ovoga naslova ([članak 201. stavka 1. točka 1. OPZ-a/ članak 6. stavak 1 točka a\) Direktive](#)) isplaćene ili uplaćene na račun osobe koja se smatra isplatiteljem po primitku i ne koristi mogućnost da je se smatra UCITS-om ([članak 200. stavci 1. i 2. OPZ-a, članak 200. stavak 5. OPZ-a](#)), smatrat će se da se radi o isplati u trenutku kada je ta osoba ostvarila primitak kamate.

Isplatitelj kamata navedenih pod točkama b) i d) ovoga naslova ([članak 201. stavak 1. točke 2. i 4. OPZ-a/ 6. stavak 1 točke b\) i d\) Direktive](#)), dužan je izvijestiti Poreznu upravu o ukupnim obračunatim kamatama za razdoblje koje ne može biti dulje od jedne godine, čak i ako ne dođe do prodaje, reotkupa ili otplate tijekom toga razdoblja.

Kamate navedene u točkama c) i d) ovoga naslova ([članak 201. stavak 1. točke 3. i 4. OPZ-a/ članak 6. stavak 1 točke c\) i d\) Direktive](#)), neće se smatrati isplaćenom kamatom, ako su isplaćene:

- od subjekata za zajednička ulaganja ili subjekata čije je sjedište u Republici Hrvatskoj, čija izravna i neizravna ulaganja u tražbine navedene pod točkom a) ovoga naslova, ne prelaze 15 % njihove imovine. ([članak 201. stavak 6. točka 1. OPZ-a](#) [članak 6. stavak 6. Direktive](#))

-od subjekata isplatitelja po primitku čija su sjedišta u Republici Hrvatskoj, a koji nisu odabrali mogućnost da ih se smatra UCITS-om i čija izravna i neizravna ulaganja u tražbine navedene pod točkom a) ovoga naslova ne prelaze 15 % njihove imovine. ([članak 201. stavak 6. točka 2. OPZ-a/ članak 6. stavak 6. Direktive](#))

Postoci od 25% i 15% utvrđuju se u skladu s investicijskom politikom na način na koji je ona uređena posebnim propisima koji uređuju tržište kapitala, pravilnicima, prospektima i statutima investicijskih fondova i drugih subjekata, a u slučaju nepostojanja navedenoga, utvrđuje se prema aktualnom sastavu imovine. ([članak 201. stavak 7. OPZ-a](#) [članak 6. stavak 8. Direktive](#))

Informacije o kojima izvještavaju isplatitelji kamata

Isplatitelji kamata **obvezni su Poreznoj upravi dostaviti, sljedeće** informacije:

1. naziv isplatitelja, adresu sjedišta ili mjesta poslovanja isplatitelja,
2. identitet i rezidentnost stvarnog korisnika
3. broj računa stvarnoga korisnika ili, ako nije dostupan, opis tražbine na temelju kojeg se isplaćuje kamata, i
4. informacije vezane uz isplaćene kamata ([Tablica 1.](#))

Tablica 1. Pregled kategorija primitaka od štednje isplaćenih u obliku kamata

Kategorija kamata	Podatak za razmjenu informacija
Kamate isplaćene (ili pripisane na račun) tijekom posjedovanja financijskog instrumenta/čl.201.st. 1.točka 1. OPZ-a/čl. 6. St. 1. (a) Direktive	Ukupan iznos isplaćenih ili pripisanih kamata
Kamate koje teku ili kapitalizirana kamate prilikom prodaje, povrata ili otkupa financijskog instrumenta/ čl.201.st. 1.točka 2. OPZ-a/čl. 6. st. 1. (b) Direktive	Ukupan iznos kamata ili prihoda, ili u nedostatku istih, puni iznos prihoda od prodaje, reotkupa ili otplate
Raspodjela kamata od strane subjekta za zajednička ulaganja u prenosive v. p. ili sličnog subjekta/ čl.201.st. 1.točka 3. OPZ-a/čl. 6. st. 1. (c)	Ukupan iznos prihoda ili puni iznos raspodijeljenog prihoda,
Prodaja, povrat ili otkup udjela u investicijskom fondu i sličnim subjektima koji ulaže više od 25% svoje aktive u tražbine/ čl.201.st. 1.točka 4. OPZ-a/čl. 6. st. 1. (d)	Iznos kamate koji se dodjeljuje članovima subjekata-isplatiteljima po primitku, koji ispunjavaju kriterije da ih se smatra stvarnim korisnicima kamata

Obveza izvješćivanja o isplaćenju kamati

Obveznici izvješćivanja su isplatiitelji kamata. **Najčešće se u ulozi isplatiitelja javljaju kreditne i financijske institucije.** Obveza izvješćivanja nastupa prilikom isplate kamata stvarnom korisniku kamata fizičkoj osobi koja ima prijavljeno prebivalište u jednoj od država članica EU. Ukoliko je fizička osoba stvarni korisnik kamata rezident Hrvatske (u Hrvatskoj ima prijavljeno prebivalište i uobičajeni boravak) ili **je rezident države izvan pravnog okvira EU, tada ne postoji obveza izvješćivanja o isplaćenju kamati.**

Isplatiitelji kamata koji imaju sjedište u Republici Hrvatskoj obvezni su Poreznoj upravi jedanput godišnje dostaviti propisane podatke o prekograničnoj isplaćenju kamati. **Rok dostave je 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.** (čl. 202. st. 4. OPZ--a)

Porezna uprava obvezna je nadležnim državama članicama prema rezidentnosti stvarnog korisnika (država članica u kojoj stvarni korisnik ima stalnu adresu) do 30. lipnja tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu dostaviti propisane informacije. (čl. 203. OPZ-a)

Informacije se dostavljaju elektroničkim putem u propisanom formatu.

Obveza izvješćivanja u slučaju pojavljivanja isplatiitelja po primitku u lancu isplate

Svaki gospodarski subjekt **koji isplaćuje kamatu ili osigurava isplatu kamate subjektu - isplatiitelju po primitku, sa sjedištem u drugoj državi članici, dužan je Poreznoj upravi dostaviti naziv i adresu tog subjekta kao i ukupni iznos isplaćene kamate ili osigurane isplate kamata.** Porezna uprava će informaciju proslijediti nadležnom tijelu države članice u kojoj taj subjekt ima sjedište. (čl. 200. st. 4. OPZ-a/čl. 4. st. 2. Direktive)

PRIJELAZNO RAZDOBLJE I POREZ PO ODBITKU

Prijelazno razdoblje je razdoblje u kojem određene države primjenjuju porez po odbitku umjesto automatske razmjene informacija.

Što se tiče država članica EU, Austrija i Belgija ne primjenjuju automatsku razmjenu informacija u isto vrijeme kada i druge države članice.¹ Međutim, ove dvije države primaju informacije iz drugih država članica. Tijekom prijelaznog razdoblja Austrija i Luksemburg na isplaćene kamate primjenjuju porez po odbitku po stopi 35%. Osim Austrije i Luksemburga porez po odbitku primjenjuju i neka pridružena i ovisna područja Nizozemske (Curacao i Sint Marten) i Ujedinjenog Kraljevstva (Jersey) te treće države (Andora, Lihtenštajn, Monako, San Marino i Švicarska). ([članak 10. i 11. Direktive](#))

Države članice koje obračunavaju porez po odbitku sukladno Direktivi obvezne su primjenjivati stopu poreza 35%, zadržavaju 25% prihoda u nacionalnom proračunu a 75% prihoda prenose državama članicama a prema podacima o rezidentnosti stvarnog korisnika. ([članak 12. Direktive](#))

Izuzeci od poreza po odbitku

Države članice koje obračunavaju porez po odbitku propisuju jednu ili obje procedure kako bi osigurale stvarnim korisnicima kamata da ne plaćaju porez po odbitku, i to:

a) postupak koji izričito dopušta stvarnom korisniku kamata da ovlasti isplatitelja za dostavu informacijama o isplaćenim kamatama odnosno za automatsku razmjenu informacija, i

b) postupak koji osigurava da se porez po odbitku neće obračunati kada stvarni korisnik prikaže svom isplatitelju potvrdu izdanu od strane nadležne vlasti (najčešće porezne administracije) u kojoj je stvarni korisnik rezident.

Izdavanje potvrde o oslobođenju primjene poreza po odbitku

Potvrda se izdaje na zahtjev stvarnog korisnika kamata i za porezne svrhe, te sadržava slijedeće elemente:

- ime i prezime, adresu stanovanja i porezni ili drugi identifikacijski broj ili u nedostatku tog broja navodi se datum i mjesto rođenja stvarnog korisnika kamata,
- ime/naziv i adresa isplatitelja kamata i

¹ S obzirom na strukturalne razlike te kako bi izbjegle razlike u tretmanu Austrija, Belgija i Luksemburg se nisu obvezale na automatsku razmjenu informacija prije nego što Švicarska, Andora, Lihtenštajn, Monako i San Marino osiguraju stvarnu razmjenu informacija na zahtjev. Belgija je počela primjenjivati automatsku razmjenu informacija za isplaćene kamate od 1.1.2010.

Prijelazno razdoblje završava istekom prve cjelovite fiskalne godine nakon što Švicarska, Andora, Lihtenštajn, Monako i San Marino osiguraju stvarnu razmjenu informacija o isplaćenim kamatama na zahtjev prema OECD Modelu Sporazum o razmjeni informacija o poreznim pitanjima nakon datuma na koji se Vijeće jednoglasno složi da su se SAD opredijelile na razmjenu informacija na zahtjev kao što je definirano OECD-ovim Modelom Sporazuma

- broj računa (IBAN) stvarnog korisnika ili u nedostatku istoga navodi se znak/oznaka vrijednosnog papira.

Potvrda vrijedi za razdoblje unutar tri godine. Izdaje se u roku dva mjeseca od dana podnošenja zahtjeva. ([članak 13. Direktive](#))

IZBJEGAVANJE DVOSTRUKOG OPOREZIVANJA

Država članica rezidentnosti stvarnog korisnika kamata obvezna je za porezne svrhe osigurati izbjegavanje odnosno uklanjanje dvostrukog oporezivanja kamata koje može biti rezultat primjene poreza po odbitku u državama koje primjenjuju porez po odbitku umjesto automatske razmjene podataka.²

POREZ PO ODBITKU NA PRIMITKE KOJI SU OSTVARILI HRVATSKI REZIDENTI

Ako su hrvatski rezidenti ostvarili prihode od kamata sukladno Direktivi, u državama koje primjenu porez po odbitku takav prihod biti će oporezovan porezom po odbitku.

Međutim, cilj Direktive je da kamate na štednju budu oporezovane sukladno propisima države članice u kojoj je stvarni korisnik rezident odnosno u ovom slučaju sukladno hrvatskim poreznim propisima.

Budući da Hrvatska do 1.1.2015. nije oporezivala prihode od štednje, hrvatski rezidenti imaju pravo na povrat poreza po odbitku za razdoblje od 1.07. do 31.12. 2013. te za razdoblje od 1.1. do 31.12. 2014. Nadležno tijelo odnosno Porezna uprava će na zahtjev hrvatskog rezidenta, vratiti iznos obustavljenog poreza po odbitku za navedena razdoblja.

Povrat obračunatog poreza po odbitku hrvatskim rezidentima

² **Mehanizam pripisivanja poreza-** ako je kamata koju primi stvarni korisnik bila podložna porezu po odbitku u državi članici isplatitelja, država rezidentnosti stvarnog korisnika za porezne svrhe pripisuje mu iznos poreza jednak iznosu poreza po odbitku u skladu sa svojim nacionalnim zakonom. Kad je taj iznos veći od iznosa koji se treba platiti u skladu s nacionalnim propisima, država članica rezidentnosti vraća višak poreza po odbitku stvarnom korisniku. ([članak 14. stavak 2. Direktive](#))

Ako je porez po odbitku na kamate sukladno Direktivi, oporezovana bilo kojom drugom vrstom poreza po odbitku i država članica rezidentnosti za porezne potrebe dodijeli porezni kredit za tako plaćen porez po odbitku u skladu sa svojim nacionalnim propisima ili ugovorima o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, takav drugi porez po odbitku će biti odbijen od iznosa dospjelog poreza prije nego se primijeni gore navedeni postupak propisan člankom 14. stavkom 2. Direktive. ([članak 14. stavak 3. Direktive](#))

Mehanizam povrata poreza po odbitku- država članica rezidentnosti može zamijeniti mehanizam pripisivanja poreza mehanizmom povrata poreza po odbitku. ([članak 14. st. 4. Direktive](#))

Ako je iznos poreza po odbitku veći od iznosa poreza koji hrvatski rezident treba platiti prema nacionalnim propisima, Porezna uprava će razliku obustavljenog poreza po odbitku vratiti stvarnom korisniku

Povrat poreza po odbitku Porezna uprava izvršit će samo u slučaju **ako** stvarni korisnik, **hrvatski rezident, dostavi potrebne dokumente** iz kojih se **može utvrditi njegov identitet i iznos** obračunatog, obustavljenog i uplaćenog **poreza po odbitku**.

Porezna uprava će najkasnije u roku od trideset dana od dana primitka zahtjeva stvarnog korisnika doznačiti iznos poreza po odbitku obračunat u kunama prema srednjem tečaju HNB-a na dan prijensa, na račun stvarnog korisnika.

Ako je osim poreza po odbitku na kamatu koju je primio stvarni korisnik, hrvatski rezident, bila primijenjena bilo koja druga vrsta poreza po odbitku, Porezna uprava će tako plaćeni porez uračunati prije gore navedenog postupka. ([članak 204. stavci 2. 3., 4., 5. i 6.](#))

Neobustavljanje poreza po odbitku u inozemstvu

Hrvatski rezident može za potrebe neobustavljanja poreza po odbitku u državama članicama EU, od Porezne uprave zatražiti potvrdu. U tu svrhu potrebno je **pravovremeno** podnijeti zahtjev nadležnoj ispostavi Porezne uprave (*prema prebivalištu stvarnog korisnika kamata*).

Porezna uprava će na zahtjev stvarnog korisnika hrvatskog rezidenta najkasnije u roku 2 meseca od dana zaprimanja zahtjeva izdati potvrdu u svrhu neobustavljanja poreza po odbitku na isplaćene kamate u državama članicama. ([članak 204. stavak 7.OPZ-a](#)).

Ukoliko inozemno porezno tijelo ne prihvaća formu potvrde o rezidentnosti koju izdaju ispostave Porezne uprave Republike Hrvatske, odnosno zahtijeva se ovjera obrazaca sukladno zakonodavstvu te zemlje, a u svrhu ostvarivanja prava hrvatskih rezidenata na temelju Direktive, nadležne ispostave Porezne uprave trebaju ovjeriti izvornik inozemnog obrasca, koji je propisan propisima inozemnog poreznog tijela, uz predočenje ovlaštenog prijevoda na hrvatski jezik.

Potvrda vrijedi najviše tri godine, a sadrži sljedeće elemente:

- ime, prezime, adresu i porezni ili drugi identifikacijski broj, a u nedostatku istoga, datum i mjesto rođenja stvarnog korisnika,
- naziv/ime, prezime i adresu isplatitelja,
- broj računa (IBAN) stvarnog korisnika, a u nedostatku istog instrument osiguranja (znak/oznaka vrijednosnog popira)

U cilju neobustavljanja poreza po odbitku, hrvatski rezident treba pravovremeno dostaviti isplatitelju kamata (*u određenoj europskoj državi u okviru djelokruga primjene Direktive*) gore navedenu potvrdu. Ovisno o proceduru pojedine države, hrvatski rezident daje ovlaštenje

isplatitelju, da o nastaloj isplati kamate izvijesti nadležno tijelo Republike Hrvatske odnosno Poreznu upravu.